

Pla penava que el fet que molts catalans no creguin en Catalunya és degut a què no veuen públicament projectada la seva idea de Catalunya. D'aquí, doncs, l'individualisme dels catalans que pensen que l'única sortida no és sinó la força individual: L'individualisme és el nostre pitjor defecte (...) però alhora és potser la nostra primera qualitat. Gràcies a ella anem tirant, anem fent i mantenim un to passablement discret».

L'arrelament a la Història catalana passa també per l'amor a la llengua, que és la manifestació d'un poble: «Fondre llengua i poble és donar-li un esperit: És la primera obligació d'un escriptor».

Hi ha una frase clarivident de J. Pla que ens ajudarà potser a entendre no només la idea que ell tenia del seu país, sinó també tot el seu pensament. Ell la deia quan alguns joves se li acostaven demanant-li què podien fer per recuperar la identitat personal dels catalans. La frase, que ens pot servir a tots d'exemple, era: «procureu conèixer al país i us coneixereu».

Valgui com a nostra, aquest fragment de l'obra **El meu país**, en el qual J. Pla explica els efectes de la tramuntana:

«He passat aquest últims dies recollit a

la vora del foc familiar, sentint xiular i bramular, intermitentment, aquest vent impressionant que s'anomena la tramuntana. Pels voltants de l'equinocci de primavera, sol anar lligada amb el que els pagesos del Maresme anomenen el temporal de les faves. Si el vent s'arria, fort sempre fa mal; en aquest temps els seus estropicis són considerables. He contemplat l'esforç que el vent ha fet per destruir aquell esforç d'ordenació, sempre peremptori, que l'home tracta de projectar, infatigable, sobre la naturalesa. Veure un hort de cultiu delicat destrït per la força del vent fa una gran pena. Arbres esqueixats, feixes devastades, desordre general. Els pèsols suaus, les orlletes de les faves tendres, la inflada col-i-for, l'escarola fina i blanca i l'enciam han quedat trossets. Constatar com un remoli invisible i ferotge esqueixa un ametller carregat de fruit és un trist espectacle. Ara es pot saber, gràcies als aparells, a quina velocitat marxava el vent que féu aquests estralls; és un consol, però molt avar.

En termes generals, la tramuntana és un vent que ens arriba de l'altra banda de les muntanyes. Passa, enfollit, per l'admirable jardí de les teres del Rosselló; entra a l'Empordà després de burinar els

cims gelats del Pirineu. Ja entaulada, a la nit, es veu blanca, lleugerament blavosa, l'estrella polar. S'ha d'afegir que és un vent sec en extrem, molt fi, de gran impetuositat, de buf seguit, de bona respiració. A Barcelona, dominada pel vent de garbí, els marxapeus són molls i grassos; a Figueres, quan fa tramuntana les pedres dels carrers rellisquen com una pell de serp tibant.

Hi ha dues figures típiques de la tramuntana. Hi ha la forma modesta i rutinària d'aquest vent, entaulat d'una manera habitual sobre les terres del nord del país, i de les quals constitueix un element bàsic. És l'aire de tramuntana, creador del clima més agradable, més tònic, més vivificant, que en aquest país es pot imaginar. És un aire que entra generalment pel coll del Portús, de vegades pel coll de Banyuls, i es projecta d'una manera més viva sobre l'Alt i el Baix Empordà, i de vegades arriba a dominar sobre el litoral de la Selva. La ciutat de Girona no n'arriba a sentir l'aire; en sent purament la pressió lateral. És un corrent que arribarà al cap de Sant Feliu, al cap de Tossa, però que d'ací no passarà. En aquests caps trobarà indefectiblement el garbí reguantant-lo».

ROSA FONT

INTERIORS

Em veig reflexat i dansant
entre les flames del foc
i em sento encès i vibrant
mentre em faig caliu poc a poc.

Un xàfec d'incomprensió
em cau al damunt constantment
i no trobo cap més horitzó
que continuar la tortura eternament.

Llum de canvi incert
que no em deixa tranquil
però . . . , avui em sento segur
La força està en mi!!

VÍCTOR

QUAN T'ESTIMO A LA PLATJA

És hivern.
La sorra verge,
sense crits
ni pell nua.
Mar endins,
llum de blavor
el cel traspua.
Les onades
omplen l'aire
de suau remor.
Tinc els ulls
ferits de claror.
Plens de poesia.
Em parla de tu,
amor,
una vela blanca
a la llunyania.

ENRIC LLUCH i DASI

Pensaments

I
Abans de dormir-me
t'obro els meus sentiments
tu, els posseeixes
. . . i ara són teus.

En veu baixa, amb por,
els meus dubtes murmurejo
tu, els prens
. . . i esdevenen certesa.

II
Esforç
de trobar-te a cada pas
de somniar-te en tots els somnis.
Esforç no,
desig
de no oblidar-te.

ÀNGELA RIBAS i LACASA